

Bijlage - Intern opgeloste opgaven en komende ontwikkelingen met financieel effect

Wat hebben we ondertussen gedaan?

Na de constatering in 2016 dat VRBN 'door het ijs zou zakken' heeft de organisatie gewerkt aan een versterkingsslag. Tot aan 2024 heeft de organisatie zich, met steun van de raden, kunnen ontwikkelen tot een toekomstbestendige veiligheidsregio en brandweer. Hiermee hebben we onder andere onderstaande punten kunnen realiseren.

Versterking bedrijfsvoering 2024

In de Kadernota 2024 heeft VRBN aan de deelnemende gemeenten extra structurele middelen gevraagd voor de noodzakelijke versterking van de bedrijfsvoering, informatieveiligheid, het nieuwe 4-jarig huisvestingsplan (inclusief duurzaamheid), vakmanschap en paraatheid van de brandweer. Dit was onontkoombaar om de basis op orde te houden. De benodigde middelen zijn door het bestuur via de begroting 2024 toegekend. Door het efficiënter organiseren van de GHOR kon tevens een structurele besparing van €0,3 miljoen worden gerealiseerd.

Versterking Crisisbeheersing/informatievoorziening

In 2022 is een bestuurlijk akkoord gesloten met de Minister van J&V en het Veiligheidsberaad, met landelijk een structurele financiële impuls voor de gezamenlijke crisisbeheersing. Het grootste deel betreft de versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening van de veiligheidsregio's en het samenspel tussen Rijk en regio's. Deze middelen waren noodzakelijk om als veiligheidsregio's sneller in te spelen op de veranderende wereld en (nieuwe) risico's. Ook kon de wendbaarheid van de crisisbeheersing hiermee verbeterd worden.

VRBN ontving vanuit het Rijk voor de versterking van de crisisbeheersing en informatievoorziening €1,36 miljoen in 2023, oplopend naar €2,46 miljoen vanaf 2025 en later. VRBN heeft de eerste fase van de versterking conform plan in 2023 en 2024 geïmplementeerd.

Invoering Omgevingswet

In 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet werd verwacht, op basis van landelijk onderzoek door bureau Cebeon, dat de invoering gepaard zou gaan met 15-20% meerkosten voor de risicobeheersingstaken. Door herprioritering en aanpassingen in onze dienstverlening heeft VRBN deze meerkosten binnen de huidige begroting opgevangen.

Brandkranen

Bluswatervoorziening is een verantwoordelijkheid van gemeenten, waarbij bij de regionalisering de keuze is gemaakt om deze taak te beleggen bij de veiligheidsregio. Eind 2024 zijn tussen de gemeenten, Brabant Water en VRBN principe-afspraken gemaakt, zodat deze taken kwalitatief goed worden belegd. We hebben afgesproken dat de (structurele) financiële middelen uit de begroting 2026, die VRBN via de gemeentelijke bijdragen ontving, terugvloeien naar de gemeenten.

Gelijktijdig zijn ook nieuwe afspraken gemaakt over de hoogte van de vergoeding die Brabant Water aan de gemeenten mag vragen. Het tarief per brandkraan wordt met ingang van 2025 substantieel verlaagd. Dit zorgt op regionaal niveau jaarlijks voor een structurele besparing van de directe kosten aan Brabant Water van circa € 0,29 miljoen. Dit voordeel is daarmee ook voor de gemeenten.

Zicht op ontwikkelingen met financieel effect

VRBN heeft naast de genoemde onvoorziene ontwikkeling in de kaderbrief 2026 en de prijsstijgingen op materieel en huisvesting ook andere opgaven, waarbij VRBN een inspanningsverplichting ziet om dit in eerste aanleg binnen de bestaande financiële middelen te dekken dan wel maatregelen te nemen om de kosten te beperken. Hieronder een overzicht van onderwerpen met financiële uitgangspunten en maatregelen:

- Realistisch oefenen: de kosten van realistisch oefenen voor de brandweer overstijgen substantieel de beschikbare budgetten doordat de marktprijzen harder stijgen dan de verkregen prijsindexering. Om binnen de begroting te blijven is als voorlopige maatregel besloten nog maar eenmaal in de twee jaar (in plaats van eenmaal per jaar) realistisch te gaan oefenen. Vanuit vakmanschap en veilig werken is dit inhoudelijk een ontwikkeling met aandachtspunten. De evaluatie volgt nog.
- Landelijke regeling aanspraken na Dienstongevallen Veiligheidsregio's (LRD): vanuit goed werkgeverschap is door de veiligheidsregio's in collectief verband vanaf 2024 een Landelijke Regeling afgesloten. De uitwerking ervan leidt tot administratieve verzwaring bij de veiligheidsregio's. De hiervoor benodigde personele capaciteit zal uit een ombuiging binnen de begroting van VRBN geëffectueerd worden.
- PTSS: er wordt gewerkt aan een landelijke regeling rondom erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte. De regeling is nog niet van kracht en het is nog onduidelijk tot welke financiële effecten dit leidt. VRBN verwacht een benodigde structurele formatie van tenminste 0,5 fte nodig te hebben.
- Business Continuïteit/vitale aanbieder: het wordt steeds belangrijker om de continuïteit van tenminste de vitale processen van VRBN te (blijven) garanderen (bijvoorbeeld inzet brandweer en crisiscommunicatie). Ook de digitale dreigingen vraagt verdere aanscherping van maatregelen op gebied van de informatieveiligheid. Naar verwachting worden de veiligheidsregio's voor enkele vitale processen door de minister van J&V in 2025 als vitale aanbieder aangemerkt. Dit stelt eisen aan de bedrijfscontinuïteit en bijbehorende maatregelen. Het is nog onduidelijk wat hiervan de financiële consequenties zijn.
- Kazerne Oss: op basis van het beschikbare (begrote) investeringsbedrag en de werkelijke marktprijzen wordt verwacht dat de investering circa €2 miljoen hoger komt te liggen. Het verschil had kleiner kunnen zijn maar VRBN heeft bij dit investeringsbedrag in de begroting per abuis geen indexering toegepast. Voor deze €2 miljoen moet nog dekking worden gevonden.
- Financiering huisvesting: op basis van het bestuurlijk vastgestelde Huisvestingsplan 2024-2027 vindt de komende jaren nieuwbouw en renovaties van brandweerkazernes/regiokantoor plaats. De kosten hiervan worden gedekt uit de gemeentelijke bijdrage. In de bijdragen is rekening gehouden met rentelasten, maar onzeker is hoe de rentestanden zich ontwikkelen. Overigens heeft VRBN in 2022 tijdig een langlopende lening voor de nieuwbouw in Zeeland en 's-Hertogenbosch afgesloten met een substantieel lagere rente dan de huidige marktrente. Hiermee heeft VRBN een aanzienlijke jaarlijkse kostenverhoging voorkomen.
- Grond Voederheil: VRBN heeft de optie om een stuk grond, gelegen naast het pand op de locatie Zeeland, van de gemeente Maashorst te kopen. In maart heeft het bestuur van VRBN tot aankoop besloten. De verwachte kosten worden jaarlijks ingeschat op circa €70k. Dekking is voor 5 jaar gevonden via het jaarrekeningresultaat. In deze jaren wordt gewerkt aan een inhoudelijke business case (noodzakelijke functie) en bijbehorende financiële dekking.
- Risk Factory: in het beleidsplan 2024-2027 is opgenomen om te onderzoeken of een Risk Factory haalbaar is om hiermee de veiligheid en veerkracht in de regio te verbeteren. De benodigde structurele middelen moeten binnen de bestaande middelen van VRBN (en bijdragen van partners) worden gevonden ('nieuw voor oud'). Bestuurlijke besluitvorming voor de feitelijke realisatie zal in 2025 plaatsvinden.